

**EUROOPA LIIDU
NÕUKOGU**

**Brüssel, 4. detsember 2013
(OR. en)**

17396/13

**ECOFIN 1114
FIN 906
RELEX 1122**

SAATEMÄRKUSED

Saatja: Euroopa Komisjoni peasekretär,
allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor

Kättesaamise kuupäev: 28. november 2013

Saaja: Uwe CORSEPIUS, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär

Komisjoni dok nr: COM(2013) 834 final

Teema: KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA
NÕUKOGULE EUROOPA INVESTEERIMISPANGA 2012. AASTA
VÄLISTEGEVUS, MIS ON KAETUD ELi EELARVETAGATISEGA

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2013) 834 final.

Lisatud: COM(2013) 834 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 28.11.2013
COM(2013) 834 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE
EUROOPA INVESTEERIMISPANGA 2012. AASTA VÄLISTEGEVUS, MIS ON
KAETUD ELI EELARVETAGATISEGA

{SWD(2013) 484 final}

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

EUROOPA INVESTEERIMISPANGA 2012. AASTA VÄLISTEGEVUS, MIS ON KAETUD ELI EELARVETAGATISEGA

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2011. aasta otsusega nr 1080/2011/EL, millega antakse Euroopa Investeerimispankale ELi tagatis liiduväliste projektidele antavatest laenudest ja laenu tagatistest tekkida võiva kahjumi puhuks¹ (edaspidi „otsus” või „ELi tagatis”), on ette nähtud, et komisjon esitab kord aastas aruande Euroopa Investeerimispanka (EIP) poolt ELi tagatisega tehtud finantstehingute kohta. Aruanne tugineb EIP iga-aastastele aruannetele.

Käesolevas aruandes esitatakse ka kokkuvõtte EIP poolt 2012. aastal otsusega hõlmatud piirkondades omal riisikol tehtud tehingute kohta. EIP tulemuste mõõtmise uut raamistikku on nüüdseks rakendatud tervelt aasta. Seepärast sisaldab käesolev aruanne üksikasjalikumat teavet oodatud tulemuste kohta, võttes aluseks 2012. aastal heaks kiidetud EIP finantstehingud. EIP tehinguid Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides ning samuti ülemeremaades ja -territooriumidel käsitletakse eraldiseisvas aastaaruandes.

Üksikasjalikum teave ja statistilised tabelid eespool nimetatud meetmete kohta, sealhulgas projektide, sektorite, riikide ja piirkondade tasandil, on esitatud lisatud komisjoni talituste töödokumendis². Nimetatud töödokumendis on esitatud tegelikult saavutatud tulemused, mis põhinevad pooleliolevaid või lõpuleviidud tehinguid käsitlevatel juhtumiuuringutel.

Tuleb märkida, et komisjon võttis 23. mail 2013 vastu seadusandliku ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu uue otsuse kohta, millega antakse ELi tagatis EIP liiduväliste, järgmise mitmeaastase finantsraamistiku kohastele finantstehingutele. Ettepanekule on lisatud ka mõjuhindang³.

2. PEAMISED TULEMUSED

Otsuses on üldvolituse üldiseks ülemmääraks sätestatud 27 484 miljonit eurot ning lisaks on ette nähtud 2 000 miljonit eurot kliimamuutuste volituse jaoks.

Euroala riikide ja muude arenenud majandusega riikide jätkuvalt kehvad majandustulemused soodustasid 2012. aastal maailma majanduskasvu täiendavat aeglustumist. Otsusega hõlmatud piirkondades sai kõige rohkem kannatada ühinemiseks valmistuv piirkond oma tihedate sidemete tõttu euroalaga ning selle tagajärjel vähenes kasvumäär Türgis 8,5 %-lt 3 %-le ja muudes ühinemiseks valmistuvates riikides 1,3 %-lt 2011. aastal -0,2 %-le 2012. aastal. Sarnaselt kannatasid euroalaga tihedalt seotud kaubandussidemete tõttu idapoolsed naaberriigid ning samal ajal avaldas arabia kevade järgse poliitilise ja majandusliku

¹ ELT L 280, 27.10.2011, lk 1.

² SWD(2013) 484.

³ COM(2013) 293.

üleminekuga seotud jätkuv ebakindlus ikka veel mõju Vahemere lõunapiirkonna riikide tulemustele. Kasv vähenes Aasias ja Ladina-Ameerikas tingituna peamiselt Brasiilia, Hiina ja India majanduskasvu aeglustumisest. Negatiivne mõju avaldus ka Lõuna-Aafrikale ning majanduskasv vähenes 3,5 %-lt 2011. aastal 2,3 %-le 2012. aastal.

Hoolimata keerulisest ettevõtluskeskkonnast hoidis EIP 2012. aastal laenulepingute mahu otsusega hõlmatud piirkondades 2011. aastaga samal tasemel, s.t 6,5 miljardi euro juures. Rahastamine ELi tagatise alusel suurenes umbes 900 miljoni euro võrra 4,0 miljardi euroni, samas kui rahastamine EIP omal riisikol vähenes umbes 900 miljoni euro võrra 2,5 miljardi euroni.

2012. aasta jaanuaris võttis EIP kasutusele tulemuste mõõtmise raamistiku, millega parandatakse EIP tehingute tulemuste ja mõju mõõtmist ning nendega seotud aruandlust, nagu on nõutud otsuses. Välja on töötatud objektiivselt mõõdetavate ja jälgitavate näitajate põhjalik kogum, mille alusel saab hindamist läbi viia projekti kogu elutsükli jooksul. Kõigi 2012. aastal heaks kiidetud EIP tehingute eeldatavad tulemused on kokkuvõtlikult esitatud komisjoni talituste töödokumendis. EIP täielik aruanne EIP liiduväliste tehingute tulemuste kohta on avaldatud EIP veebisaidil⁴.

Läbivaadatud otsuses rõhutati ka vajadust EIP välistegevuse ning ELi välispoliitika, programmide ja rahastamisvahendite põhjalikuma koordineerimise järele. 2012. aastal jätkas EIP tihedat koostööd komisjoni ja Euroopa välisteenistusega, et suurendada EIP meetmete kooskõla ja sidusust ELi välispoliitikaga. Sellega seoses rakendati mitu otsuses sisalduvat uut õigusnormi, sealhulgas nii komisjoni kui ka EIP poolt 2012. aasta novembris vastu võetud piirkondlikud tehnilised tegevussuunised⁵ ja EIP kliimastrateegia⁶ välisvolitusega hõlmatud riikides, mis esitati nõukogule ja parlamendile aasta lõpus.

3. FINANTSTEHINGUD

3.1. Ülevaade EIP rahastamismahust otsusega hõlmatud piirkondades

Allpool esitatud tabelis antakse ülevaade EIP rahastamismahust otsusega hõlmatud piirkondades 2012. aastal.

Tabel 1. 2012. aastal allkirjastatud EIP finantstehingud otsusega hõlmatud piirkondades.

Sihtriigid (miljonites eurodes)	Volitusekohased tehingud			EIP omal riisikol tehtud tehingud	Kokku
	Täielik tagatis	Poliitilise riski tagatis	Kokku		
Ühinemiseks valmistuvad riigid	821	0	821	2 285	3 106
Vahemere piirkonna riigid	1 466	189	1 655	11	1 665
Idapoolsed naaberriigid, Venemaa	534	400	934	0	934
Aasia ja Ladina- Ameerika	350	100	450	250	700
Lõuna-Aafrika	0	100	100	0	100

⁴ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-rem-annual-report-2012.htm>.

⁵ SWD(2012) 357 final.

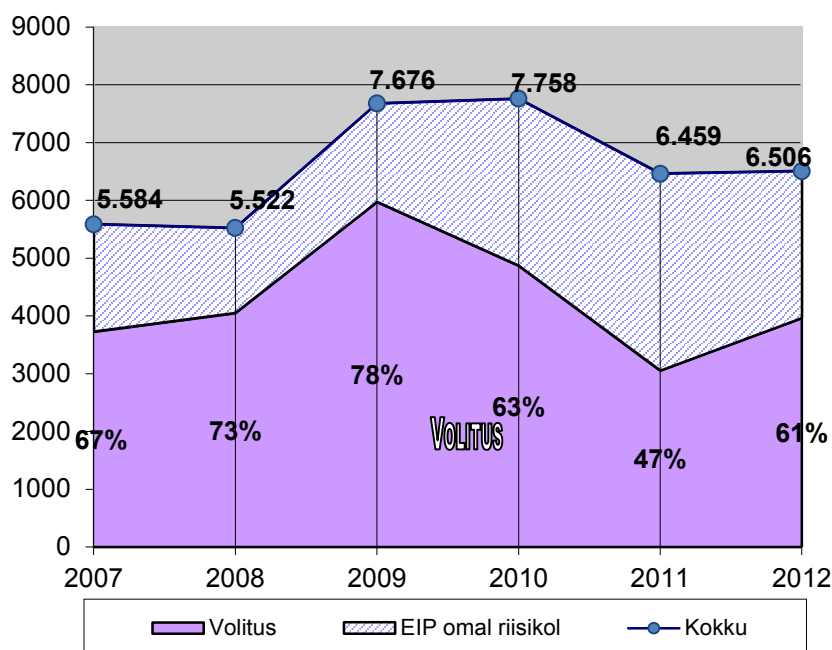
⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eibs-climate-strategy-outside-the-eu.htm>.

Kokku	3171	789	3 960	2 546	6 506
-------	------	-----	-------	-------	-------

Pärast suurt omal riisikol laenuandmist 2011. aastal olid ELi tagatise alusel tehtud tehingute ja EIP omal riisikol tehtud tehingute suhtelised mahud taas tasakaalus ning põhirõhk oli suunatud jälle tagatise alusel tehtavatele tehingutele, mis kasvasid 30 % ja ulatusid 3,96 miljardi euroni, moodustades 61 % 2012. aasta kogurahastamisest otsusega hõlmatud piirkondades. Suurem osa (89,8 %) EIP omal riisikol rahastatud tehingutest sõlmiti ühinemiseks valmistuvas piirkonnas.

2012. aastal oli 80,1 % ELi tagatise alusel allkirjastatud laenulepingutest kaetud täieliku tagatisega, mida kasutatakse riigi või sellest madalamal tasandil tehtud tehingute puhul, ning 19,9 % poliitilise riski tagatisega, mida kasutatakse erasektoriga tehtavate tehingute puhul, kusjuures kõik ülejäänud riskid katab EIP.

Joonis 1. EIP antud laenude mahu dünaamika otsusega hõlmatud piirkondades aastate lõikes.

2012. aasta lõpus oli otsuse alusel allkirjastatud laenulepinguid kogusummas 23,1 miljardit eurot (sellest on maha arvatud tühistatud summad), mis moodustas 79 % otsuse kohasest üldisest ülemmäärast. EIP uuteks tagatisega hõlmatud tehinguteks oli kokku kasutada 6,3 miljardit eurot. Eeldatakse, et 2013. aasta lõpuks jõuab EIP mõne piirkonna puhul ülemmäärani, samas mõne teise piirkonna puhul ei ole veel kõiki rahalisi vahendeid ära kasutatud. Otsusega on ette nähtud, et piirkondlike ülemmäärade vahel võib paigutada ümber kuni 10 % vahenditest.

Tabel 2. Otsuse alusel sõlmitud EIP laenulepingud ja tehtud väljamaksed kokku (2007–2012).

Miljonites eurodes	Ülem- määr	Sõlmitud laenu- lepingute netosumma	Sõlmitud laenu- lepingute neto- summa %na ülem- määrast	Tehtud väljamaksed	Tehtud välja- maksete neto- summa %na sõlmitud laenu- lepingute

				neto- summast	
Ühinemiseks valmistuvad riigid	9 048	8 446	93 %	4 923	59 %
Vahemere piirkonna riigid	9 700	7 861	81 %	3 263	42 %
Idapoolsed naaberriigid, Venemaa	3 848	2 642	69 %	551	21 %
Aasia ja Ladina-Ameerika	3 952	2 871	73 %	1 825	64 %
Lõuna-Aafrika	936	691	74 %	520	75 %
Üldvolitus kokku	27 484	22 511	82 %	11 082	49 %
Kliimamuutuste volitus (2011–2013)	2 000	650	33 %	150	20 %
Volitus kokku	29 484	23 161	79 %	11 232	48 %

Seoses väljamaksetega – mis on projekti rakendamisel tehtavaid edusamme kajastav mõõdetav näitaja – tuleb märkida, et 2012. aasta lõpuks oli välja makstud 48 % otsuse alusel sõlmitud laenulepingute kohastest netosummadest (11,2 miljardit eurot). See tase on kooskõlas rahastamiskokkulepete allkirjastamise ja summade väljamaksmise vahel valitseva keskmise tavapärase ajalise nihkega. Lõuna-Aafrika oli teistega võrreldes paremas olukorras, olles ära kasutanud 75 % laenulepingute kohastest netosummadest; talle järgnesid Aasia ja Ladina-Ameerika (64 %) ning ühinemiseks valmistuvad riigid (59 %). 2012. aastal kasvasid Vahemere piirkonna riikidele tehtavad väljamaksed rekordilisele tasemele, ulatudes 1,5 miljardi euron, millest 1,2 miljardit eurot tehti praegu kehtiva otsuse alusel. Kumulatiivsed väljamaksed jäid siiski alla keskmise, moodustades 42 % Vahemere piirkonna riikidega sõlmitud laenulepingute kohastest netosummadest. Idanaabruse puhul peegeldab väljamaksete aeglane kasvutempo esialgseid viivitusi projekti rakendamisel ja haldusviivitusi abi saavates riikides. Idapoolsete naaberriikide ja Venemaa puhul moodustasid väljamaksed 21 % laenulepingute kohastest netosummadest.

Tabel 3. Kehtiva otsuse alusel sõlmitud laenulepingud aastate lõikes (2007–2013).

Miljonites eurodes	2007 (*)	2008	2009	2010	2011	2012	Bruto- sum- ma kokku	Tühista- mised	Neto- sum- ma kokku
Ühinemiseks valmistuvad riigid	389	2 009	2 859	1 535	874	821	8 486	40	8 446
Vahemere piirkonna riigid	1 205	1 195	1 510	2 009	926	1 305	8 150	288	7 861
Idapoolsed naaberriigid, Venemaa	0	170	233	631	675	934	2 642	0	2 642
Aasia ja Ladina-Ameerika	305	469	1 088	643	310	300	3 115	244	2 871
Lõuna-Aafrika	0	203	280	50	115	100	748	56	691
Üldvolitus kokku	1 899	4 045	5 969	4 867	2 900	3 460	23 140	629	22 511
Kliimamuutuste volitus (2011–2013)					150	500	650	--	650
Ühinemiseks valmistuvad riigid					150	-	150	--	150
Vahemere piirkonna riigid						350	350	--	350
Idapoolsed naaberriigid, Venemaa						--	--	--	--
Aasia ja Ladina-Ameerika					150		150	--	150
Lõuna-Aafrika						--	--	--	--
Volitus kokku	1 899	4 045	5 969	4 867	3 050	3 960	23 790	--	23 161

(*) Kuni 31. juulini 2007 anti laenu ka eelmise, 2000.–2007. aasta volituse alusel.

2012. aastal rahastati otsuse alusel 39 projekti, 2011. aastal 29 projekti.

Nagu selgub tabelist 1, olid ühinemiseks valmistuvad riigid endiselt peamine EIP liiduvälist rahastamist saav piirkond 2012. aastal, kusjuures laenulepinguid oli sõlmitud 3,1 miljardi euro ulatuses, mis moodustas 48 % asjaomaste piirkondade kogurahastamisest. EIP seadis prioriteediks krediitdiliinid VKEdele (55 % laenulepingute summadest) ja üleeuroopalistele infrastruktuuriprojektidele. Laenamine tagatise alusel vähenes 0,8 miljardi euroni, samas kui ühinemiseelse rahastamisvahendi kaudu omal riisikol antud laenude summa moodustas 2,3 miljardit eurot, nagu ka eelneval aastal.

Olenemata araabia kevade järgsest jätkuvast ebastabiilsusest ja tegevuse peatamisest Süürias, paranes EIP rahastamine Vahemere piirkonna riikides ning 2012. aastal sõlmiti laenulepinguid 1,7 miljardi euro ulatuses, mis tähendas 73 % tõusu võrreldes eelneva aastaga. Samaselt eelnevate aastatega said EIP rahastamisest Vahemere piirkonnas kõige rohkem kasu energia- ja transpordisektor. Samuti suurendas EIP oma laenuandmist erasektorile, andes 2012. aastal laene mahus umbes 660 miljonit eurot⁷ – see tähendas enam kui 300 miljoni euro suurust kasvu võrreldes 2011. aastaga ning kõrgeimat taset alates 2007. aastast. Kuna kliimamuutuste volituseks eraldati 350 miljonit eurot ja sel aastal töötati välja ka oluline projektikava, oli piirkond peamine abisaaja ka 2011. aasta oktoobris kliimameetmete jaoks ette nähtud täiendava volituse kohasest rahastamisest.

Idapoolsetes naaberriikides ja Venemaal jõudis rahastamistegevus 2012. aastal uuele rekordilisele tasemele, nimelt 934 miljoni euroni, kusjuures 2011. aastal oli see 776 miljonit eurot. VKEdele suunatud krediitdiliinid moodustasid umbes 50 % laenulepingute summadest, peegeldades vajadust toetada piirkonnas ettevõtlust ja kaasavat majanduskasvu. EIP rahastas suures mahus ka energia- ja transpordisektorit, toetades strateegilisi infrastruktuuriprojekte.

Kahe suure tehingu edasilükkumise tõttu vähenes Aasias ja Ladina-Ameerikas antud laenude kogusumma 700 miljoni euroni (võrreldes 1,17 miljardi euroga 2011. aastal). Piirkonnas laenuandmisel püsisid tähelepanu keskmes kliimamuutused ning nendega seotud laenulepingud moodustasid 86 % aasta jooksul antud laenudest (100 % Aasias ja 67 % Ladina-Ameerikas). Lõuna-Aafrikas allkirjastati 2012. aastal kaks uut laenulepingut taastuvenergia ja munitsipaalinfrastruktuuri toetamiseks kogusummas 100 miljonit eurot; see tähendas langust võrreldes 165 miljoni euroga 2011. aastal.

Tabel 4. ELi tagatise alusel 2012. aastal sõlmitud tehingute jaotus sektorite lõikes (miljonites eurodes).

Piirkond	Kokku	Energia	Transport	Tööstus ja teenused	Veevarustus ja kanalisatsioon	VKEdele suunatud krediitdiliinid	Linna- / segainfrastruktuur	Telekommunikatsioon
Ühinemiseks valmistuvad riigid	821		217 26 %	175 21 %	254 31 %	175 21 %		
Vahemere piirkonna riigid	1 655	387 23 %	615 37 %	218 13 %	70 4 %	165 10 %	201 12 %	
Idapoolsed naaberriigid, Venemaa	934	217 23 %	211 23 %		7 1 %	500 54 %		
Aasia ja Ladina-Ameerika	450	75 17 %	200 44 %			75 17 %		100 22 %

⁷ Sealhulgas investeeriti 24 miljonit eurot omakapitali, kasutades Euroopa-Vahemere piirkonna investeerimis- ja partnerlusrahastu (FEMIP) riskikapitali ja usaldusfondi vahendeid.

Lõuna-Aafrika	100	50	50 %							50	50 %				
Kokku	3 960	729	18 %	1 243	31 %	393	10%	330	8 %	915	23 %	251	6 %	100	4 %

3.2. Panus ELi poliitikaeesmärkide saavutamisse

Otsusega nähakse ette kolm horisontaalset kõrgetasemelist eesmärki kõikide ELi eelarvetagatisega hõlmatud piirkondade jaoks:

- i) kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine;
- ii) sotsiaalse ja majandusliku infrastruktuuri arendamine;
- iii) kohaliku erasektori arendamine, eelkõige VKEde toetamine.

Täiendavad aluseks olevad eesmärgid hõlmavad kaasaitamist Euroopa Liidu lepingu artiklis 21 osutatud välistegevuse üldpõhimõtete elluviimisele ja partnerriikide piirkondlikule integratsioonile, sealhulgas ühinemiseks valmistuvate riikide ja naaberriikide ning liidu vahelisele majanduslikule integratsioonile.

Piirkondlike tehniliste tegevussuuniste eesmärk on tagada, et EIP rahastamine ELi tagatise alusel on erinevates otsusega hõlmatud piirkondades kooskõlas vastava ELi välispoliitika, programmide ja rahastamisvahenditega ning täiendab neid.

Eespool osutatud horisontaalsed kõrgetasemelised eesmärgid on aluseks aruandlusele, mis esitatakse seoses uute tehingutega alates 2012. aastast.

EIP on jätkanud kliimameetmetega seotud laenuandmise suurendamist otsusega hõlmatud perioodil. Kliimamuutuste volituse raames ette nähtud 2 miljardi euro suurune täiendav rahastamispakett on aidanud laiendada abi andmist lisaks tärkava turumajandusega riikidele ka sellistele arenguriikidele, kus tehakse investeeringuid kliimameetmetesse. 2012. aasta lõpuks oli 2 miljardi euro suurusest rahastamispaketist (mis tehti kättesaadavaks 2011. aasta oktoobris) ära kasutatud kolmandik ning kõikides piirkondades olid välja töötatud olulised projektikavad, mis näitab, et väljavaated kogu summa ärakasutamiseks volituse perioodi lõpuks on head.

Alates 2007. aastast on EIP kumulatiivne toetus kliimameetmetega seotud projektidele otsusega hõlmatud piirkondades olnud 8,5 miljardit eurot. Valdav enamik (86 %) kliimameetmete valdkonnas antud laenudest on seotud investeeringutega taastuenergiasse, energiatõhususse ja säästvasse transporti. Kuid tunnistades, et otsusega hõlmatud piirkonnad on eriti vastuvõtlikud praegusele kliima muutlikkusele ja tulevastele kliimamuutustele, suurendab EIP kliimamuutustega seotud riskidele vastupanuvõimet käsitlevate teemade integreerimist projektidesse. See hõlmab tehnilise abi ja asjakohaste kavandamismeetmete toetamist ning samuti selliste konkreetsete kohanemisega seotud investeeringute toetamist nagu üleujutusõrje ja kaitsemeetmed.

2012. aastal ulatusid kliimameetmetega seotud laenulepingute summad 1,6 miljardi euroni, moodustades 24 % EIP poolt otsusega hõlmatud piirkondades antud laenu kogusummast (29 % ELi tagatisega laenulepingutest kas üldvolituse või kliimamuutuste volitusega seotud rahastamispaketi raames). Selline proportsioon on kooskõlas EIP globaalse eesmärgiga, milleks on 25 % antud laenude kogusummast (suurenemine võrreldes 2010. aasta 20 %-ga),

ning suhtarvudes väljendatuna suurem võrreldes 2010. aastaga, mil üldjoontes sama suures mahus, nimelt 1,6 miljardi euro ulatuses kliimameetmetega seoses sõlmitud laenulepingud moodustasid 21 % otsusega hõlmatud piirkondadele antud kogu laenusummast (15 % ELi tagatise alusel antud laenudest).

Tabel 5. Kliimameetmetega seotud laenud otsusega hõlmatud piirkondades 2012. aastal.

Miljonites eurodes	Kliimameetmed		EIP oma- vastutus	Kliima- meetmed kokku	% laenu- lepingute kogu- summast
	üld- volituse alusel	kliima- muutuste volituse alusel			
Ühinemiseks valmistuvad riigid	85		157	242	8 %
Vahemere piirkonna riigid	113	350	11	474	28 %
Idapoolsed naaberriigid	195			195	21 %
Aasia		150	250	400	100 %
Ladina-Ameerika	200			200	67 %
Lõuna-Aafrika	50			50	50 %
Kokku otsusega hõlmatud piirkondades	643	500	417	1 560	24 %
<i>% laenulepingute kogusummast</i>	29 %		16 %		

Praeguses majanduskeskkonnas on laenuandmine VKEdele muutunud EIP jaoks oluliseks lühiajaliseks prioriteediks ühinemiseks valmistuvate riikide majandusliku arengu toetamisel ning see on tõepoolest vähendanud keskkonnaprojektide osakaalu.

Kuid 2012. aastal on ära tehtud märkimisväärne kvalitatiivne töö suhete loomisel kohalike vahendajatega, millele tuginedes tehakse alates 2013. aastast kliimamuutusega seotud tehinguid (nt väikesemahulised vee- ja jäätmeteprojektid). Lisaks oodatakse, et 2013. aastal leiab aset mõne taasmetsastamise ja raudteelase projekti rahastamine, mis avaldab väga positiivset mõju kliimavaldkonnas, ning sellepärast eeldatakse, et kliimaküsimuste rahastamisega seotud kulukohustuste määr ühinemiseks valmistuvas piirkonnas kasvab märgatavalt.

Kooskõlas otsuses esitatud nõuetega on EIP komisjoniga konsulteerides välja töötanud kliimastrateegia välisvolitusega hõlmatud riikides, mis esitati nõukogule ja Euroopa Parlamendile 19. detsembril 2012. Strateegias kirjeldatakse EIP lähenemisviisi kliimameetmete toetamisel nii kvantitatiivses kui kvalitatiivses mõttes ning esitatakse erinevad lühiajalised ja pikemaajalised meetmed, mille abil veelgi parandada EIP tööd kliimavaldkonnas.

Aastatel 2007–2012 on EIP laenanud enam kui 23,2 miljardit eurot sotsiaalse ja majandusliku infrastruktuuri, sealhulgas transpordi-, energia-, keskkonnainfrastruktuuri ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia rahastamisele. 2012. aastal moodustas EIP toetus sotsiaalsele ja majanduslikule infrastruktuurile 51 % EIP kogutegevusest otsusega hõlmatud piirkondades (73 % tagatisega hõlmatud tehingutest).

EIP toetus erasektorile moodustas 2012. aastal samuti 51 % EIP kogutegevusest otsusega hõlmatud piirkondades (37 % tagatisega hõlmatud tehingutest). Erasektori arendamine on vajalik kaasavaks ja jätkusuutlikuks majanduskasvuks, mis iseenesest on vaesuse vähendamise eeltingimus. EIP toetus kohaliku erasektori arendamiseks hõlmab peamiselt

vahendavate pankade kaudu laenuandmist VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele⁸ ning samuti otselaenude andmist suurematele eraettevõtjatele.

2012. aastal anti otsusega hõlmatud piirkondades VKEdele ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjatele vahendajate kaudu laenu 2,1 miljardit eurot, mis oli üle kahe korra rohkem võrreldes eelneval aastal allkirjastatud laenulepingute summadega, tulenedes peamiselt ühinemiseks valmistuvate riikidega ja idapoolsete naaberriikidega / Venemaaga allkirjastatud laenulepingute suuremast mahust. See moodustas 2012. aastal 66 % EIP tegevusest erasektori valdkonnas otsusega hõlmatud piirkondades (56 % tagatisega hõlmatud tehingutest). 64 % laenulepingutest allkirjastati ühinemiseelse rahastamisevahendi raames ELi tagatiseta. Krediidiliinide raames 2012. aastal eraldatud rahalised vahendid ulatusid 1,7 miljardi euronit ning sellest summast toetati peaaegu 4 800 investeerimisprojekti, mille viisid ellu VKEd ja keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjad ning millesse investeeriti kokku 3,6 miljardit eurot. Üksikasjalikum teave finantsvahendajate tegevuse kohta VKEde toetamisel on esitatud komisjoni talituste töödokumendis.

EIP toetab kohaliku erasektori arendamist ka suurematele eraettevõtjatele peamiselt tööstus- ja teenustesektoris antavate otselaenude kaudu. Need investeeringud aitavad sageli suurendada tööhõivet ning investeerimine mõjutab ka kohalikku tarnijabaasi. 2012. aastal keskenduti kohalikule erasektorile antavate otselaenude puhul ühinemiseks valmistuvatele piirkondadele ja Vahemere piirkonna riikidele.

3.3. Koosõlas otsuse artikliga 12 ning 2010. aastal vastu võetud EIP poliitikaga nõrgalt reguleeritud, läbipaistmatute või koostööst keelduvate jurisdiktsioonide kohta ei tehtud ühtegi ELi tagatisega hõlmatud piiriülest EIP rahastamistehingut nõudeid mittejärgivates jurisdiktsioonides paiknevate isikutega.

3.4. EIP tehingute mõju ja lisaväärtus

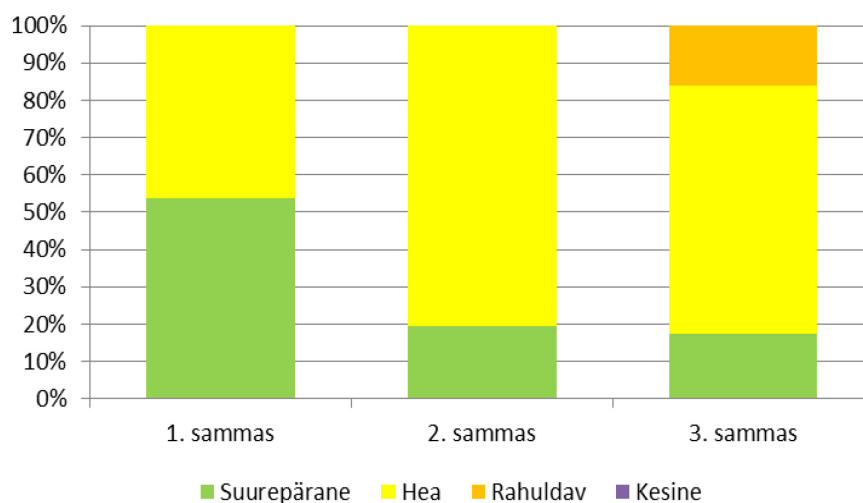
- Oma liiduväliste tehingute tulemuste ja mõju hindamise ja mõõtmise ning nimetatud tulemusi ja mõju käsitleva aruandluse parandamiseks ning koosõlas otsuses esitatud nõuetega võttis EIP kasutusele uue raamistiku, millega asendatakse olemasolev majandusliku ja sotsiaalse mõju hindamise raamistik. Tulemuste mõõtmise raamistik, mis võeti katseprojektina kasutusele 2012. aastal, aitab parandada oodatavate projektitulemuste eelhindamist ning suurendab EIP suutlikkust jälgida tegelikult saavutatud tulemusi ja anda nende kohta aru. Sellega seoses – ja ka hoolsuskohustuse täitmise protsessi käigus – võtab EIP rahastatavate projektide koostamisel ja jälgimisel süsteemselt arvesse majanduslikku, finants-, keskkonnaalast ja sotsiaalset jätkusuutlikkust. Koosõlas varasemate raamistikega hinnatakse projekte tulemuste mõõtmise raamistikus kolme samba alusel:
- esimese samba raames hinnatakse oodatavat panust laenuandmise eesmärkide täitmisele;
- teise samba raames mõõdetakse oodatavaid tulemusi, kvaliteeti ja projektide usaldusväarsust;
- kolmanda samba raames mõõdetakse oodatavat EIP panuse rahalist ja mitterahalist lisaväärtust.

⁸ Keskmise suurusega ettevõtjad, kus töötab 250–3 000 inimest.

Järgmises osas keskendutakse 2012. aastal *heaks kiidetud* tehingutele vastupidiselt käesoleva aruande muudele osadele, kus käsitletakse *allkirjastatud* tehinguid. Tulemuste mõõtmise näidisvorm on esitatud komisjoni talituste töödokumendis. Oodatavaid tulemusi hinnati hoolsuskohustuse täitmise protsessi käigus. Kui heakskiidetud projektid hakkavad lõpule jõudma, kogutakse kokku tegelikult saavutatud tulemused ja nende kohta antakse aru. Kuna uue tulemuste mõõtmise raamistiku alusel heaks kiidetud tehingute tegelikud tulemused saadakse alles mitme aasta pärast, kasutatakse kõnealuse aasta tulemuste mõõtmist käsitlevas aruandes kaheksat juhtumiuuringut, et anda aru rakendatavate või lõpetatud projektidega saavutatud tegelike tulemuste kohta. Alates 2013. aastast põhineb aruanne laenulepingutel ja mitte heakskiidetud tehingutel, et aruanne oleks paremini kooskõlas muude EIP aruandlusnõuetega.

Täielik tulemuste mõõtmise aruanne, mis hõlmab kõiki EIP liiduväliseid tehinguid, sealhulgas Cotonou volituse kohaseid tehinguid AKV-piirkonnas ja ka juhtumiuuringuid, on esitatud EIP veebisaidil.

Joonisel 2 on sammaste kaupa esitatud hinnangud, mis anti tulemuste mõõtmise käigus otsusega hõlmatud piirkondades 2012. aastal heaks kiidetud projektidele.

Märkus: Kolmanda samba hinnangud lisaväärtuse kohta on mõnevõrra erinevad: 4-kõrge, 3-märkimisväärne, 2-tagasihoidlik, 1-madal.

Üksikasjalikum teave tulemuste mõõtmise raamistiku kohta on esitatud komisjoni talituste töödokumendis.

4. KOOSTÖÖ KOMISJONIGA

Nende olemasolevate raamistike loetelu, mille raames EIP ja komisjon tegid 2012. aastal koostööd eesmärgiga parandada ELi üldise toetuse sidusust otsusega hõlmatud piirkondades, on esitatud komisjoni talituste töödokumendis koos kokkuvõtliku tabeliga, milles kajastatakse ELi eelarvevahendite haldamisel EIP poolt allkirjastatud tehingute mahtu. Mõnda kahe institutsiooni vahel 2012. aastal kooskõlastatud peamistest tegevustest on kirjeldatud allpool.

Piirkondlikud tehnilised tegevussuunised, mis koostati komisjoni ja EIP tihedas koostöös, võtsid mõlemad institutsioonid vastu 2012. aasta novembris⁹. Tihedas koostöös komisjoniga valmis välisvolitusega hõlmatud riike käsitlev kliimastrateegia, mille EIP esitas nõukogule ja Euroopa Parlamendile 2012. aasta detsembris. 2012. aastal ajakohastati 2008. aasta mais komisjoni ja EIP vahel sõlmitud vastastikuse mõistmise memorandumit, pidades silmas Euroopa välisteenistuse loomist ja 2013. aastal sõlmitavaid laenulepinguid.

Komisjon võttis 2012. aasta aprillis vastu delegeeritud õigusakti, millega eemaldati Süüria otsuse kohaselt abikõlblike riikide nimekirjast¹⁰. Sellega seoses tuleb märkida, et Süüria valitsus jättis EIP-le intressi- ja laenumaksed õigeaegselt tasumata ning 2012. aastal kasutati tagatisfondi mitu korda selleks, et katta makseviivitusi seoses Süüriale antud laenudega summas, mis oli ligikaudselt võrdne 21,5 miljoni euroga¹¹.

EIP ja Euroopa välisteenistus on järginud põhimõtet, et EIP kontorid peaksid asuma ELi delegatsioonidega samas kohas. Kõik uued EIP väliskontorid asuvad delegatsioonide juures ning olemasolevad kontorid püütakse võimaluse korral ümber paigutada. 2012. aastal avas EIP kontori Ukrainas ELi delegatsiooni juures ning märkimisväärselt liiguti edasi aruteludega Hiinas ja Venemaal asuvate EIP kontorite üle.

Mitme uue abikõlbliku partneriga (Kambodža, Island, Iraak, Kosovo¹² ja Liibüa) arutati 2012. aastal raamkokkulepete projekte. Kosovoga allkirjastati kokkulepe 2013. aastal.

Kogu 2012. aasta jooksul on EIP, komisjoni ja Euroopa välisteenistuse vahel toimunud geograafilised koordineerimiskohtumised kõigis otsusega hõlmatud piirkondades eesmärgiga määrata kindlaks konkreetseid tegevusi sünergia suurendamiseks.

EIP andis oma panuse komisjoni poolt 2012. aastal tehtud mõjuhindamise alasesse töösse, et valmistada parlamendile ja nõukogule esitamiseks ette seadusandlik ettepanek uue ELi tagatise andmiseks EIP liiduvälisestele tehingutele aastateks 2014–2020.

EIP osales jätkuvalt aktiivselt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni asepresidendi Catherine Ashtonil loodud ELi kõrgetasemeliste rakkerühmade töös, et EL suudaks koordineeritult reageerida araabia kevadest mõjutatud riikide vajadustele.

EIP jätkas 2012. aastal aktiivset osalemist piirkondlikes laene ja toetusi ühendavates mehhanismides. Peale selle tegi EIP tihedat koostööd komisjoniga eksperdirühma raames, mille ülesanne oli uurida ELi platvormi loomist väliskoostöö rahastamisvahendite ühendamiseks (EUBEC). Platvorm loodi 2012. aasta lõpus¹³ ning EIP osaleb platvormi töös aktiivselt, juhtides ühtlasi ka ühte selle platvormi raames loodud tehnilist rühma.

⁹ SWD(2012) 357 final.

¹⁰ ELT L 110, 24.4.2012, lk 38.

¹¹ Üksikasjalikuma teabe saamiseks vt komisjoni aruanne Euroopa Parlamendile ja nõukogule tagatisfondi ja selle juhtimise kohta 2012. aastal (COM(2013) 662), mis esitati Euroopa Parlamendile ja nõukogule 27. septembril 2013.

¹² Kõnealune määratlus ei piira Kosovo staatust käsitlevaid seisukohti ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga nr 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

¹³ Eksperdirühma aruanne on kättesaadav järgmistel aadressidel: http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail_groupDetailDoc&id=6980&no=1 ja

5. KOOSTÖÖ RAHVUSVAHELISTE FINANTSEERIMISASUTUSTEGA

Koostöö muude rahvusvaheliste finantseerimisasutustega on EIP tegevuse oluline osa, hõlmates nii dialoogi institutsionaalsetes küsimustes, horisontaalsetel teemadel ja temaatilistes küsimustes ning vastastikust konsulteerimist kui ka põhjalikumalt operatiivset kaasrahastamist ja tööülesannete jaotust. Suur osa rahvusvaheliste finantseerimisasutuste vahelisest dialoogist toimub spetsialiseerunud töörühmades, kes kohtuvad korrapäraselt eesmärgiga jagada parimaid tavasid või käsitleda konkreetseid küsimusi. Olemas on umbes 30 mitmepoolsete arengupankade töörühma, kuhu on aeg-ajalt kaasatud ka muud rahvusvahelised finantseerimisasutused ja kes käsitlevad väga erinevaid teemasid. Peale selle teeb EIP põhjalikku koostööd muude mitmepoolsete arengupankadega eesmärgiga ühtlustada kliimameetmete rahastamise jälgimine ja rahastamist käsitlev aruandlus. Dohas avaldati kaks aruannet, milles käsitleti kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise jälgimist. Lisaks on EIP-l juhtiv roll rahvusvaheliste finantseerimisasutuste töörühmas, kus käsitletakse kasvuhoonegaaside heitkoguste üle arvestuse pidamist. Peale selle osaleb EIP muudes dialoogides, näiteks kaks korda aastas toimuvatel mitmepoolsete arengupankade juhtide kohtumistel, mille EIP korraldas 2012. aastal Luxembourgis.

2012. aastal moodustas kaasrahastamine muude rahvusvaheliste finantseerimisasutustega ja Euroopa kahepoolsete asutustega 67 % EIP kõigist ELi tagatisega laenulepingutest, kusjuures 2011. aastal oli see näitaja 56 %. Kõnealustes piirkondades 2012. aastal volituse alusel sõlmitud kaasrahastatud tehingute loetelu on esitatud komisjoni talituste töödokumendis.

2012. aastal ajakohastati 2011. aasta märtsis komisjoni, EIP grupi ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga vahel allkirjastatud vastastikuse mõistmise memorandumit eesmärgiga võtta arvesse esimese, 2012. aasta märtsis aset leidnud läbivaatamise tulemusi. Vastastikuse mõistmise memorandumiga nähakse ette liiduvälise koostöö raamistik, mille abil püütakse suurendada kahe panga vastava tegevuse kombineeritud mõju abi saavate riikide ja vastavate pankade aktsionäride huvides. Selle ajakohastamise tulemusel ulatub ühise tegevusega hõlmatud piirkondade loetelu ELi kaugemale, hõlmates Vahemere piirkonna lõuna- ja idaosa.

AfD (*Agence Française de Développement*), EIP ja KfW (*Kreditanstalt für Wiederaufbau*) vahel sõlmitud vastastikuse usalduse algatuse raames viimistleti 2012. aastal lõplikult tegevussuunised, mille käigus tugineti tulemustele, mis saadi katsetapi käigus, millesse oli hõlmatud 14 ühisprojekti lõunapoolsetes naaberriikides ja Sahara-taguses Aafrikas. Vastastikuse usalduse algatus on mehhanism, mille kohaselt hakkab kaasrahastatavate projektide puhul üks kolmest partnerist juhtrahastajaks, tuginedes oma standarditele ja menetlustele, tingimusel et täidetud on teiste partnerite kehtestatud miinimumnõuded. Alates 2013. aastast laiendatakse seda algatust muudesse geograafilistesse piirkondadesse väljaspool ELi.

EIP tegi kogu 2012. aasta jooksul koostööd teiste laenuandjatega G8 Deauville'i partnerluse raames eesmärgiga tagada, et sünergia on optimeeritud demokraatliku ja majandusliku ülemineku toetamiseks lõunanaabruse piirkonnas. Lisaks allkirjastas EIP 2012. aastal kahepoolse vastastikuse mõistmise memorandumit Islami Arengupangaga.

<http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=6981&no=2>

2012. aasta jaanuaris käivitas EIP koos Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga ning Maailmapanga Grupiga algatuse „Viin 2”, et reageerida riskidele, mis olid euroalal valitsevast kriisist tulenevalt taas esile kerkinud ühinemiseks valmistuvas piirkonnas. Selle raames keskendutakse abi saava riigi ja abistava riigi ametiasutuste tegevuse koostööstamise edendamisele, et toetada stabiilset piiriülest pangandust ja kaitsta finantsvõimenduse kontrollimatu vähendamise eest. Lääne panganduskontsernid on jätkuvalt oluline roll algatuses ning seda nii koostööstuspüüdluste toetamisel kui ka oma osa andmisel finantsvõimenduse kontrollimatu vähendamise vältimisel.